

BIBLIJSKE PRIČE KROZ GLAZBU

Daniela Petrušić

Filozofski fakultet
Sveučilišta u Splitu
dpetrusic@ffst.hr

UDK: 27-236.5
27-535+7
398.88:2-472]27-752
27-535+2-472-053.2
266:27-535]27-184.2
3.071:37.015.311

Pregledni rad
Rad zaprimljen 2/2023.

SAŽETAK

Glazba je umjetnost koja približava ljude jedne drugima te tako pomaže razvoju društva u cjelini. Glazba ima veliku ulogu u životu pojedinca, može probuditi radost, tugu, sugerirati tišinu, izazvati poštovanje, čuđenje ili želju za služenjem Bogu. Kroz glazbu se razvija i izražava vjera pojedinca na jedan specifičan način, s obzirom na to da su glazba i religija isprepletene. Religija izražava velik dio svojih osjećaja, poštovanja, pa čak i doktrine kroz glazbu, kao univerzalan jezik koji nadilazi nacionalne i rasne barijere, sviđa se mladima i starima, bogatima i siromašnima te ne ovisi o riječima da bi dotaknula ljudska srca. Glazba je ponekad utkana u biblijsku priču kako bi djeci bila stvarnija i bliža, a djeca u sebi nose prirodnu ljubav za lijepo u glazbi. Svaka biblijska priča može se obogatiti duhovnim pjesmama koje tako postaju sredstvo evangelizacije. Evangeoska poruka kroz glazbu lakše pronalazi put do ljudskih srdaca, otvarajući tako prostor za djelovanje Duha Svetoga. Stoga je na satovima vjeronauka u učenicima potrebno poticati slušanje i pjevanje pjesama duhovnog sadržaja koje svoje uporište imaju u biblijskim tekstovima. Ovaj rad navodi primjere duhovnih pjesama koji se mogu implementirati u konkretne teme koje se obrađuju na satovima vjeronauka i tako ispričati učenicima biblijske priče kroz glazbu.

Ključne riječi: glazbena umjetnost, duhovna glazba, vjeronauk, biblijske priče

Uvod

Glazba je važan dio života svakog pojedinca i učinkovito sredstvo vjerskog rasta zbog svoje bliske povezanosti s religijom i zbog svojih odgojno-obrazovnih vrijednosti. Glazba ima velik i značajan utjecaj na ljudsku duhovnost jer pomaže u razvijanju specifičnih duhovnih vrijednosti po kojima ostvarujemo svoju ljudskost i s kojima se osjećamo ispunjeno i sretno. Budući da je glazba neizostavan dio vjerskog života svih ljudi, ona svakako treba biti vezana uz vjerski odgoj djece te bi u njemu trebala imati počasno mjesto. Stoga, treba osvijestiti vrijednost implementiranja glazbene umjetnosti u nastavu vjeronauka, kako u osnovnoj, tako i u srednjoj školi, jer glazba može biti posrednik u vjerskom odgoju i obrazovanju djece. Glazba je Božji dar i jedinstvena metoda poučavanja vjeronauka, s obzirom na to da se religija bavi životom, a savršeni simbol života je glazba.¹ Kao sredstvo podučavanja, glazba je posebno zanimljiva jer može izraziti osjećaje. No, ona je i mnogo više od pukog izražavanja osjećaja, jer obuhvaća kooperativnu volju, zamišljanje i razumijevanje. Stoga se kroz glazbu može razvijati i izražavati vjera pojedinca.² Prema Edwardsu, znanost i umjetnost glazbe ne mogu otkriti sve što Bog jest, ali ukazuju na Stvoriteljevu ljubav prema ljepoti zvuka kroz stvaranje svemira i čovjeka u harmoniji bezgraničnog carstva skladnog i melodičnog zvuka. Orkestar koji skladno svira slika je jedinstva, harmonije i sklada života kakav bi mogao biti kada bi svatko zauzeo svoje mjesto i ispravno odigrao svoju ulogu. Svaka nota je bitna, a svaki svirač mora svoje sviranje podrediti interesu i ljepoti cjeline. U Božjem orkestru treba se naučiti više brinuti za opće dobro, nego za svoju ulogu, i pratiti dirigentsku palicu Stvoritelja, njegov ritam i melodiju njegove velike životne teme ljubavi.³ Glazba ima moć ujediniti unutarnji duh pojedinca, a ako bi se na nju odgovorilo tako da ispunjavamo našu ulogu na Božji način, a ne na svoj, ujedinila bi i društvo.

¹ Usp. Stanley Armstrong Hunter, *Music and Religion*, The Abingdon Press, Cincinnati, 1930., 41.

² Usp. John Harrington Edwards, *God And Music*, Baker & Taylor Company, New York, 2009., 294.

³ Usp. Stanley Armstrong Hunter, *Music and Religion*, 46.

I. ODNOS GLAZBE I RELIGIJE

„Nema učinkovitijeg načina da se vjeronauk učini atraktivnim nego da se uglazbi.“⁴

Odnos religije i glazbe tijekom stoljeća je prepoznat kao onaj koji se međusobno pomaže u duhovnom rastu i razvoju, jer ispunjava potrebe svakog pojedinca. Postoji nešto prekrasno u glazbi što govori direktno našem srcu i dubini duše u kojoj se krije Bog. Glazba ima moć dirnuti nas, podsjetiti na ljepotu i dobrotu, probuditi u nama plemenite osjećaje, dati nam snagu i utišati oluje. Glazbeni jezik se s razlogom može nazvati božanskim, jer nadilazi samog čovjeka. Utjecaj glazbe na ideje, ideale i raspoloženja pokazuje se kao jedan od najmoćnijih čimbenika u ljudskom životu. Religija se izražava kroz glazbu kao univerzalan jezik koji nadilazi nacionalne i rasne barijere, sviđa se mladima i starima, bogatima i siromašnima diljem svijeta, te ne ovisi o riječima da bi dotaknula ljudska srca. Glazba ujedinjuje i zbližava ljude, pomaže u razvoju društva i medij je za prenošenje informacija. Možemo reći da religija svakako ima koristi od glazbe kao umjetnosti koja čovjeka približava Bogu i ljude jedne drugima. Glazba može sugerirati tišinu, izazvati poštovanje, probuditi radost, tugu, čuđenje ili želju za služenjem Bogu. Mudri ljudi oduvijek su smatrali da je glazba nužnost javne dobrobiti, a ne luksuz u životu.⁵ Hughes⁶ smatra da su religija i glazba neodvojive te, osim što se odavno isprepleću, kršćanstvo se s razlogom može nazvati pjevajućom religijom, budući da religija izražava veliki dio svojih osjećaja, poštovanja, pa čak i doktrine, kroz glazbu. Kao pomoć religiji, glazbena umjetnost bi trebala nastaviti razvijati poštivanje religijskih ideala i prenositi vjerske informacije u još većoj mjeri u naše vrijeme.

Glazbena literatura izazvana religioznim osjećajima može se nazvati duhovnom glazbom. Glazba religioznog nadahnuća ili duhovna glazba je plod molitve i meditacije čovjeka vjernika i njegovog unutarnjeg odnosa prema Bogu. Ona promiče, opisuje ili iskazuje duhovne vrijednosti koje

---

⁴ Earl Enyeart Harper, *Church Music and Worship*, The Abingdon Press, Cincinnati, 1924, 52.

⁵ Usp. Lilian L. Baldwin, Why Teach Music in the Public Schools?, *Music Supervisors Journal*, 26 (1939.) 2, 10.

⁶ Usp. Edwin Holt Hughes, *Worship in Music*, The Abingdon Press, Cincinnati, 1929., 32.

nas upućuju na Boga. Duhovna glazba obuhvaća sve skladbe koje nisu zamišljene za liturgijsku službu, poput pohvala, duhovnih madrigala i kantata, oratorija, a također obuhvaća i sve pjesme i religiozne napjeve modernih kantautora.⁷ Evangeoska poruka preoblikovana u pjesmu kroz glazbu lakše pronalazi put do ljudskih srdaca, otvarajući tako put djelovanju Duha Svetoga. Stoga je, na satovima vjeronauka, potrebno poticati i njegovati s učenicima slušanje i pjevanje pjesama duhovnog sadržaja koje svoje uporište imaju u biblijskim tekstovima. Duhovne pjesme trebaju biti sredstvo koje nam pomaže da budemo blizu Gospodinu, kao kršćani koji su radosni i svojom radošću naviještaju Evanđelja (Radosnu vijest) drugim ljudima.

1.1. Vrijednost glazbe u obrazovanju

Glazba je tijesno povezana sa svakodnevnim životom, ima kulturnu i duhovnu vrijednost te pomaže u vjerskom rastu pojedinca. Duhovne pjesme imaju veliku privlačnu snagu u obrazovnom životu crkve, jer pomažu djetetu rasti u vjeri preko melodija i biblijskih tekstova koji prenose kršćanske vrijednosti i crkvene istine. Obrazovanje je povezano sa skladom življenja, bogatstvom mašte, uzvišenosti stvaranja, ljepotom boje, zvuka i svjetla te slatkoćom života, što zapravo čini osnovu glazbe. Stoga možemo reći da se glazba nalazi u temelju svakog obrazovanja i kao obrazovno sredstvo treba imati veliku ulogu u životu vjernika.⁸ Edukativnu vrijednost glazbe prepoznao je i Aristotel (365 g. pr. Kr.) koji je smatrao da se glazba svakako treba koristiti u obrazovanju iz nekoliko razloga: a) za opuštanje i užitek; b) za čišćenje duše od negativnih emocija; c) za moralno obrazovanje. Vještine, znanje i predmeti imaju vrijednost samo ako služe ljudima da žive kvalitetnije, dostojanstvenije i da razvijaju svoje talente. Glazba u tome ima veliku ulogu, jer pomaže djeci u razvoju osobnosti, otkriva im skrivene ambicije i želje te pretvara mogućnosti u stvarnost, baš kao i obrazovanje. Obrazovanje u kombinaciji s glazbom ima veliku duhovnu vrijednost, jer podiže duh pojedinca

⁷ Usp. Katarina Koprek, Glazba kao sredstvo evangelizacije: Razmišljanja o duhovnoj, svetoj i liturgijskoj glazbi, *Obnovljeni život* 63 (2008.) 2, 127-137.

⁸ Usp. Willis A. Sutton, Educational Value of Music, *Music Supervisors National Conference Yearbook*, (1933.), 25.

iz svakodnevice i usmjerava ga Bogu te tako oplemenjuje dušu, dajući joj čistu radost. Glazba ima tu posebnu funkciju koju zasigurno nijedna druga umjetnost ne može ostvariti⁹. See¹⁰ vjeruje da glazba pomaže u razvoju zdrave osobnosti i da je jednako važna kao i vitamini u razvoju djeteta. Velik je utjecaj glazbe na emocije kao emocionalnog stabilizatora, jer smiruje ekstrovertirane pojedince, a introvertima pomaže u socijalizaciji. Osjeća je pobuđene vjerskim, rasnim ili društvenim razlikama glazba pretvara u zajedničku strast traganja za ljepotom.¹¹ Glazba ima svoju kulturnu vrijednost, kao i kvalitetu trajnosti, a utječe i na razvoj inteligencije kod djece, pridonoseći tako njihovom rastu i razvoju. S obzirom na to da podiže kvalitetu ljudskoga života, možemo kazati da glazba pridonosi napretku cjelokupnog obrazovanja. Važnost glazbe u obrazovanju otkriva se kroz vrijednosti koje sa sobom nosi. Temeljne vrijednosti glazbe u obrazovanju identične su onima koje se nalaze u vjeronauku. To su vrijednosti koje omogućuju pojedincu da živi potpunije, bogatije i sretnije te da bude snažniji, bolji i uspješniji u svom poslu. Školski pedagozi su prepoznali te vrijednosti, a glazbeni pedagozi su shvatili svoju zadaću i probleme. Vrijednost i važnost glazbe prepoznata je u odgoju i obrazovanju, no svakako bi trebala biti prepoznata i u podučavanju vjeronauka.

1.2. Biblijske priče kroz glazbu

Glazba ima veliku evangelizacijsku moć, a evangelizacija kroz glazbu i danas se nameće kao uvijek aktualan izazov. Sv. Augustin nam iz vlastitog iskustva potvrđuje evangelizacijsku snagu glazbe dirljivim riječima: „Koliko sam plakao slušajući tvoje himne i tvoje pjesme, snažno dirnut slatkim glasovima kojima je odjekivala tvoja Crkva! Ti su glasovi ulazili u moje uši, u srce se moje razlijevala istina i odande se u meni rasplamsavao osjećaj pobožnosti.“¹² Sveto pismo nam otkriva važnost glazbe u životu vjernika. Svaka priča iz Biblije može se djeci približiti kroz duhovnu glazbu koja ima bogat repertoar pjesama odgovarajuće

---

⁹ Usp. Edward Howard Griggs, *Music in the Cultural Life of America, Music Educators National Conference Yearbook*, (1938.), 15-16.

¹⁰ Usp. William H. See, *The School and Church Choir, Choir Guide 1* (1948.), 10.

¹¹ Usp. *Isto*.

¹² Aurelije Augustin, *Ispovijesti, Verbum*, Split, 2012., knjiga IX, 6.

tematike. Na nastavi vjeronauka, učenici rijetko pjevaju liturgijske pjesme. Najčešće pjevaju pjesme koje pripadaju duhovnoj glazbi, a posebno mjesto zauzima pjevanje duhovnih šansona kao sredstvo evangelizacije, izraz molitve i put prema Bogu¹³. Većina duhovnih pjesama temelji se na Biblijskim tekstovima, a ujedinjuje osobno iskustvo Boga i osjećaj ljubavi i zahvalnosti prema Gospodinu. Duhovna glazba se s razlogom može nazvati najljepšom molitvom koja srce, poput tamjana što gori, uzdiže Bogu. Pjesme koje pripadaju duhovnoj glazbi također se pjevaju i na molitvenim slavljinama raznih molitvenih zajednica unutar Crkve te koncertima duhovne glazbe.

2. GLAZBA U STAROM ZAVJETU

Glazba je u Starom Zavjetu zauzimala vrlo istaknuto mjesto, kako u građanskom, tako i u vjerskom životu naroda. Hebrejski narod je pjevao rado i mnogo, baš kao i izraelski narod. Glazba je u to vrijeme bila glavno obilježje pastirskih naroda, jer su pastiri svuda i uvijek pjevali. Može se reći da su svi značajni događaji u Izraelu bili popraćeni glazbom. Pučko je pjevanje bilo vezano uz poljodjelske poslove: berbu grožđa i maslina, svršetak žetve ječma i pšenice (Iz 16, 10). Pjesmama se služilo za prenošenje određenih poruka, a Židovi su glazbom posebno voljeli izražavati svoje osjećaje poput veselja, boli, kajanja i zahvalnosti. Glazba je u Starom Zavjetu također služila za žalovanje i izražavanje tuge (Suc 11, 40; 2. Sam 1; Jr 48, 36). U sinagogama je služba Božje riječi obuhvaćala čitanje Svetog pisma, razmatranje i molitve koje su uvijek bile popraćene glazbom: pjevanjem i sviranjem na glazbalima. Narod je aktivno sudjelovao u liturgiji pjevanjem psalama ili određenim poklicima poput *Aleluja!*, a pjevanje je redovito bilo popraćeno pljeskanjem ruku i plesom. Pjesma *Blagoslov*¹⁴ je primjer kako se stihovi iz Starog Zavjeta iz knjige Brojeva (Br 6, 22-27) mogu približiti učenicima preko duhovne pjesme koju izvodi bend mladih *Amorose*:

¹³ Usp. Mirjana Horvat, Pjevanje, slušanje glazbe i elementi glazbene kreativnosti u nastavi glazbene kulture i primjena istih u nastavi katoličkog vjeronauka, u: *Život i škola*, 23 (2010.) 1, 185-202.

¹⁴ Amorose, *Blagoslov* (23.VI.2020.), u: https://www.youtube.com/watch?v=E_e74pF_wes (1.10.2023.)

*Nek te Gospod blagoslovi,
Licem svojim obasja i nek čuva te.
Pogled Svoj nek na te svrati i da ti mir!*

- Mojsije je izveo Izraelski narod iz egipatskog ropstva i preveo ih preko Crvenog mora (Izl 13; Izl 14). Taj događaj možemo učenicima približiti kroz pjesmu *Pjesma pobjede*¹⁵ (Izl 15, 1):

*Kad je Mojsije poveo iz ropstva narod svoj
Ispred vojske su bježali sve do Crvenog mora.
Tada Bog je otvorio u moru put i prešli su na drugi kraj,
Konja i konjanika je u dubine bacio,
A pobjedničko slavlje
Je bilo samo blijeda slika svadbe Janjeta.*

U Starom Zavjetu Izraelci su pod Mojsijevim vodstvom koristili vokalnu i instrumentalnu glazbu kao zahvalu Bogu za izbavljenje iz egipatskog ropstva: *Pjevat ću Jahvi, jer je veoma silan, konja i konjanika bacio je u more* (Izl 15,1). Ovu pjesmu su proročica Miriam i žene koje su je slijedile pretvorile u refren koji su pjevale plešući od radosti uz pratnju bubnjeva (Izl 15, 20-21). U riječima sinova Izraelovih može se iščitati sigurnost i vjera u Boga: *Gospodin je moja snaga, moja pjesma - Jahve jer je mojim postao izbavitelj. On je Bog moj, njega ja ću slaviti, on je Bog oca moga, njega ću veličati* (Izl 15,2). Ovi stihovi se mogu pronaći u pjesmi iz Taizea *Jer Gospodin je moja snaga*¹⁶ koja se također može poslušati na španjolskom¹⁷ i engleskom¹⁸ jeziku. Na brdu Sinaj Mojsije od Boga prima dvije kamene ploče s Deset Božjih zapovijedi koje naglašavaju odanost Jahvi. Tako je Bog sklopio savez Zakona s Izraelom kroz svog slugu Mojsija.

- David je bio kralj Izraelov, a prema Bibliji, bio je i vrsni pjevač (2. Sam 1,17) i svirač harfe (1. Sam 16,16). U Starom Zavjetu, glazbom

---

¹⁵ Tomislav Bošnjak, *Pjesma pobjede* (3.VI.2009.), u: https://www.youtube.com/watch?v=j5IOI_A9Kng (1.10.2023.)

¹⁶ Taizé, *Jer Gospodin je moja snaga* (12.IX.2010), u: <https://www.youtube.com/watch?v=trqbQgdqEuI> (1.10.2023.)

¹⁷ Taizé, *El Senyor* (8.XI.2014.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=A8P2RO-ZOFFA> (1.10.2023.)

¹⁸ Taizé, *In the Lord I'll Be Ever* (8.XI.2014.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=IkrA1y-puCI> (1.10.2023.)

su liječili određene bolesti, a David je glazbom potjerao zloduha iz Šaula (1. Sam 16, 16). Autor je brojnih psalama kojima je izražavao svoju hvalu Bogu u radosti i žalosti, pobjedi, pokajanju i tuzi. Također, David je uveo službu hvalospjeva u svetište prepoznajući važnu ulogu glazbe u bogoslužju, a skladao je i pjesmu izbavljenja (2. Sam 22). U drugoj poslanici Samuelu pronalazimo i Davidove posljednje riječi (2. Sam 23). Najpoznatiji Davidov psalam *Smiluj mi se Bože po milosrđu svome* može se pronaći u pjesmi Čisto srce¹⁹ u izvedbi benda *Božja pobjeda*. Priča o pobjedi Davida nad Golijatom spominje se u već navedenoj *Pjesmi pobjede (Kad je David pobijedio u bici Golijata, njemu tada su pjevale žene Izraela)* koja svojim stihovima doziva u pamet silna Božja djela i pobjede opisane u Bibliji koje su tek blijeđa slika onoga što vjernike očekuje na kraju ovog svijeta, kada bude konačna pobjeda nad zlom i grijehom.

- Jona prorok (VIII. st pr. Kr.) bijaše pozvan da naviješta spasenje smrtnom neprijatelju Izraela: asirskoj prijestolnici Ninivi. Isus koristi proroka Jonu kao znak svog uskrsnuća i izlaska iz groba: *Doista, kao što Jona bijaše u utrobi kitovoj tri dana i tri noći, tako će i Sin Čovječji biti u srcu zemlje tri dana i tri noći* (Mt 12,40). Jonina pustolovina opjevana je u pjesmi *Evo ovdje je nešto više od Jone*²⁰, a kralj Salomon se spominje u istoj pjesmi.
- Salomon je bio posljednji kralj ujedinjenog kraljevstva Izraela, nakon kralja Šaula i kralja Davida, a poznat je bio po svojoj mudrosti. Kraljica od Sabe je putovala čak 1900 kilometara kako bi provjerila glasine o njegovoj mudrosti i veličini (1. Kr 10). Solomon je vladao četrdeset godina (1. Kr 11, 42), a napisao je *Pjesmu nad pjesmama*, knjigu *Propovjednika* i velik dio *Mudrih Izreka*. Pjesma nad pjesmama obiluje prekrasnim pjesama koje se pjevaju u određeno doba godine: na svadbi (Pj 5,12), u proljeće (Pj 2,8) i u berbi voća (Pj 7,12). Na stihove iz *Pjesme nad pjesmama* (Pj 8) postoji divna sklad-

¹⁹ Božja pobjeda, Čisto srce (2.III.2022), u: <https://www.youtube.com/watch?v=iW6Hf7IDmyM> (1.10.2023.)

²⁰ Božja pobjeda, *Evo, ovdje je nešto više od Jone* (14.II.2020.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=bYkgjWiPitI> (1.10.2023.)

ba *Stavi me kao znak*²¹ prepjevana od mnogih pjevača te izvođena na brojnim crkvenim vjenčanjima.

- Noa (*heb. Nuah – odmarati*) je sagradio arku koja je sačuvala njega i njegovu obitelj, kao i predstavnike svake vrste kopnenih životinja, od velikog potopa koji je Bog pustio na zemlju kao kaznu (Post 6, 14-21). Kiša je padala četrdeset dana (Post 7, 17-18) te su se iskrcali iz arke nakon što se grlica koju je Noa poslao vratila s listom masline (Post 8, 11). Bog je sklopio savez s Noom i njegovim sinovima, uz obećanje da nikada više neće potopom uništiti zemlju (Post 9, 9-11). Kao znak saveza, stavio je dugu u oblake kao podsjetnik Njegova obećanja svim bićima na zemlji (Post 9, 12-17). Pjesmu o Noi pod nazivom *Noina arka*²² napisao je naš poznati glazbenik Zlatan Stipišić Gibonni.
- Psalmi (grč. *psallein – udarati o glazbene žice*) su pjesme pisane za hramsko bogoslužje, a davali su umjetnički izraz religioznih misli o dubinskim iskustvima ljudi.²³ Dokaz su bogatog glazbenog života u Izraelu, a pjevali su ih izabrani pjevači u zboru kojim je upravljao dirigent te su pjevanje pratili izvrsni svirači na glazbalima.²⁴ Uvijek kada dolazimo u Božje prisustvo, Psalmist nam preporučuje da hvalimo Boga: *Uđite s hvalama na vrata njegova, u dvore njegove s pjesmama: hvalite ga, ime mu slavite!* (Ps 100, 4) jer Gospodin uživa u slavljenju. Pjesmu *Uđite s hvalama*²⁵ najčešće izvode bendovi mladih, no također ju je don Šime Marović obradio za mješoviti četve-roglasni zbor.

*Psalam 150*²⁶ je posljednji psalam u knjizi Psalama:

*Aleluja! Hvalite Gospoda u svetištu njegovu!
Hvalite ga u jakoj tvrđi njegovoj!*

---

²¹ Ivan Puljić, *Stavi me kao znak* (24.II.2012), u: <https://www.youtube.com/watch?v=Tbbj-13mCjQ> (1.10.2023.)

²² Gibonni, *Noina Arka* (10.XII.2019), u: <https://www.youtube.com/watch?v=ekZWZNzHaHM> (1.10.2023.)

²³ Usp. Earl Enyeart Harper, *Church Music and Worship*, 29.

²⁴ Usp. Adalbert Rebić, *Glazba u Bibliji, Sveta Cecilija* 61 (1991.) 3, 54-57.

²⁵ Fidelis, *Uđite s hvalama* (11.VI.2019.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=1TGeuQBpsYs> (1.10.2023.)

²⁶ Zbor Taizé, *Psalam 150* (15.VIII.2019), u: <https://www.youtube.com/watch?v=6PfySL1zkCw> (1.10.2023.)

Hvalite ga zbog velikih djela njegovih!
Hvalite ga prema silnoj veličini njegovoj!
Hvalite ga uz glas trube! Hvalite ga uz harfu i gitaru!
Hvalite ga uz bubanj i igru! Hvalite ga uz žice i frule!
Hvalite ga uz jasne cimbale! Hvalite ga uz cimbale gromovne!
Sve što diše neka hvali Gospoda! Aleluja!

U Psalmu 150 sabrani su svi instrumenti koji su se koristili u Starom Zavjetu: rog, harfa, gitara, bubanj, frula, cimbal. Rogom (šofra) su se služili uglavnom svećenici pozivajući ljude na sastanke, u rat ili ih upozoravajući na opasnost. Zvuci roga pratili su osvajanje gradova i naselja (Još 6; Sef 1,16; Am 2,2). Gitara ili lira (kinor) se ubraja među najstarija glazbala (Ps 136, 2; Post 4,21), a svirala se rukom ili udaraljkom (1. Kr 16,23) prilikom raznih svečanosti, u bogoslužju i izvan njega. U početku je gitara imala četiri, a kasnije osam pa deset struna. Harfa (nebel) je bila izrezbarena prekrasnim ukrasima (Ps 33,2; Ps 92,4; Ps 144,9), a imala je deset ili dvanaest žica. Harfa i gitara su se upotrebljavale za komorno muziciranje. Bubanj (tof) je glazbalo koje su koristile žene da bi davale ritam plesu djevojaka. Rastanak i sastanak su bili popraćeni glazbom uz upotrebu bubnja. Ručni bubanj (Post 31,27; Ps 149,3; Ps 150,4) je bio najslbližiji današnjem bubnju. Frula (heb. halil) je jedno od najstarijih glazbala, a potječe iz Egipta, oko 3000. godine pr. Kr. Cimbal (celcelim) poznajemo još pod nazivom činele. Na cimbalu zvuk nastaje udaranjem ploče o ploču koje se vezuju uz prste i donji dio ruke. Cimbali su služili kao pratnja klicanju i povicima.²⁷

3. GLAZBA U NOVOM ZAVJETU

U Novom Zavjetu možemo pronaći bogatu zbirku liturgijskih himni (Lk 1-2; Fil 2, 6-11; Kol 1; Ef 1; Tim 3,16) kojima su Židovi davali hvale Bogu. Isus i njegovi učenici su kao i svi ostali Židovi zalazili u sinagogu i poznavali su sinagogalnu glazbu, no na temelju Evanđelja (Mt 26,30 i Mk 14,26) samo iz jednog retka saznajemo da su Isus i učenici pjevali psalme, i to na Posljednjoj večeri: *Poslije pjevanja psalama iziđoše na Maslinsku goru.*

²⁷ Usp. Adalbert Rebić, Glazba u Bibliji, 54-57.

Po uzoru na Židove, prvi su kršćani često pjevali u svojoj kućnoj liturgiji, o čemu nam svjedoče brojni hvalospjevi (*Gloria in excelsis, Magnificat, Benedictus, Nunc dimittis*). Sveti Pavao preporučuje u svojoj Poslanici Efežanima i kršćanima svih vremena da svojim glasom iz srca slave, hvale i uzvisuju Gospodina (Ef 5,19). Pavao poručuje kršćanima u Kolosu: *Na poticaj milosti pjevajte Bogu u svojim srcima psalmima, hvalospjevima i nadahnutim pjesmama!* (Kol 3,16). Pavao je u svojim poslanicama i Djelima apostolskim sa Silom u noći *molio i pjesmom slavio Gospodina* (Dj 16,25), a Efežane bodri riječima: *Pjevajte Gospodinu u svom srcu i slavite ga!* (Ef 5,19).

U Knjizi Otkrivenja pjesma prati spašene u kraljevstvu nebeskom, *gdje više neće biti ni tuge, ni jauka, ni boli jer stari svijet prođe* (Otk 21,4), nego ostaje samo pjesma: *Pjevali su nešto slično novoj pjesmi pred prijestoljem, pred četiri Bića i pred Starcima. Nitko nije mogao naučiti te pjesme osim onih sto četrdeset i četiri tisuće koji su otkupljeni sa zemlje* (Otk 14,3). U kraljevstvu Božjem prema *Otkrivenju* postoji *nebeski zbor* koji pjeva pred Janjetom: *Oni pjevaju pjesmu Mojsija, sluge Božjega, i pjesmu Janjeta: „Velika su i divna tvoja djela, Gospodaru, Bože, Svemogući! Pravedni su i ispravni putovi tvoji, Kralju naroda! Tko da te Gospodaru ne poštuje i tvoje ime ne slavi? Ti si naime jedini svet; da, svi će narodi doći i pokloniti se pred Tobom, jer si pokazao svoja pravedna djela“.* (Otk15, 3-4)

- Isusov život možemo kroz brojne pjesme približiti učenicima i tako im pomoći da bolje upoznaju Sina Božjega i više Ga zavole. U Bibliji se Isusa naziva različitim imenima: Ješua, Emanuel, Kruh života, Alfa i Omega, Mesija.., a svaki naziv nam otkriva nešto novo o Njemu. Ime Isusovo se posebno časti u pjesmi *Kako divno ime*²⁸. Isus se na hebrejski kaže Ješua te postoji istoimena pjesma *Jeshua*²⁹ koja govori o Njemu kao ljubljenom, najljepšem Bogu. Još jedno ime za Isusa je Emanuel što znači *S nama Bog* i to ime je opjevano u mnogim duhovnim pjesmama, a zasigurno je najpoznatija pjesma *Emanuel*³⁰

---

²⁸ Emanuel, *Kako divno ime* (8.XII.2017.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=LLr9vW6UToM> (1.10.2023.)

²⁹ Amorose, *Jeshua* (22.VI.2019.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=DJLkndh8y2E> (1.10.2023.)

³⁰ Medjugorje, *Emmanuel* (2.VI.2017.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=gpcvIkOR-WU> (1.10.2023.)

koja se gotovo svake godine izvodi na Festivalu mladih početkom kolovoza u Međugorju. Posebno moćna i efektna pjesma *Mesija*³¹ govori o posljednjim vremenima kada će Isus doći, kako je i rečeno u Bibliji, uz zvuk trube, na oblaku okružen velikom moći i slavom (Mt 24, 30-31) i svako oko će Ga vidjeti (Otkr 1, 7). Svoju ljubav Bogu možemo s učenicima iskazati kroz pjesme: *Prva ljubav*³², *Srce predajem Ti*³³, *Uvijek ću te voljeti*³⁴, *Ti si mene prvi ljubio*³⁵ *Jer Ti si predivan Bog*³⁶ i *Kako da te ne volim*³⁷:

*Jer znam da ti opraštaš sve grijehе, svaki pad razumiješ,
Razdaješ se čitav, za me život daješ.
Jer znam da ti zoveš me na gozbu, spremaš život novi,
Uza me si uvijek, voliš me do krvi.
Kako da te ne volim, kako da ti ne pjevam,
Moj Isuse, moj Isuse.*

- Isusova Majka Marija opjevana je u mnogim pjesmama koje opisuju Gospin život, časte je, iskazuju joj ljubav i zahvalnost za brojne uslišane molitve i njezin Majčinski zagovor kod svog Sina. Preljepi pozdrav Gospi koji joj upućuje njena trudna rođakinja Elizabeta (Lk 1, 39-56) postao je sastavni dio molitve *Zdravo Marijo*, a može se pronaći i u pjesmi *Zdravo Marijo*³⁸. *Prečisto srce Marijino*³⁹ i *Obeća-*

³¹ Zbor Mihovil, *Mesija* (26.III.2018), u: <https://www.youtube.com/watch?v=wBX7JDFF2g> (1.10.2023.)

³² Hanna i sestre Halužan: *Prva Ljubav Te Zove* (14.II.2018.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=VtRL2hsXFsk> (1.10.2023.)

³³ Emanuel, *Srce predajem Ti* (2.XI.2014.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=YgXcUbAuXHQ> (1.10.2023.)

³⁴ Alan Hržica i Nina Badrić, *Uvijek ću te voljeti* (17.IV.2022.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=mliqnZVHafI> (1.10.2023.)

³⁵ Sestre Palić i Alan Hržica: *Ti si mene prvi ljubio* (17.V.2015.), u: https://www.youtube.com/watch?v=_sN6tamKcZc (1.10.2023.)

³⁶ Emanuel, *Jer Ti si predivan Bog* (5.I.2014.) u: <https://www.youtube.com/watch?v=OG0GJ-ELfnU> (1.10.2023.)

³⁷ Ujaci ft. Oliver Dragojević, *Kako Da Te Ne Volim* (30.VII.2018.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=YEWtrUypVI8> (1.10.2023.)

³⁸ Fides, *Zdravo Marijo* (18.XI.2010.) u: https://www.youtube.com/watch?v=UyDP7cA5I_o (1.10.2023.)

³⁹ Marija Husar Rimac, *Prečisto Srce Marijino* (20.IV.2020), u: <https://www.youtube.com/watch?v=dAmhMqZ5r9g> (1.10.2023.)

na *Djevica*⁴⁰ pjesme su koje opisuju Gospu i njezino Majčinsko srce prepuno ljubavi. Dio iz poznatog Marijinog hvalospjeva *Veliča* može se pronaći u pjesmi *Ja te ljubim kao Marija*⁴¹: *Jer velika mi djela učinila Svesilni, sveto je ime njegovo!* (Lk 1, 47), a brojna čuda koja je Isus učinio za života opjevana su u pjesmi *Reci Marijo*⁴²:

*Reci Marijo dal' si slutila, On hodat' će po vodi,
Slijepcu vratit' vid i uskrsnuti, sve nas oslobodit'.*

- Rođenje Isusovo opisuju brojne tradicijske pjesme koje se u božićnom vremenu pjevaju noseći tinjajuću radost i svjetlo Kristova rođenja: *Svim na zemlji*⁴³, *Veselje ti navješćujem*⁴⁴, *Djetešće nam se rodilo*⁴⁵, *Kyrie eleison*⁴⁶. Isusovo krštenje na rijeci Jordan, kojim Gospodin započinje svoje javno djelovanje, učenicima može približiti pjesma *Rijeke žive vode*.⁴⁷ Kroz duhovne pjesme s učenicima se možemo prisjetiti i svog krštenja, ali i potaknuti učenike da doznaju datum svog krštenja, jer je to dan kada su postali djeca Božja i kada ih je Gospodin zazvao imenom, baš kao i svog Sina: *Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina!* (Mt 3, 13-17; Mk 1, 9-11; Lk 3, 21-22).
- Korizma je posebno vrijeme u godini koje učenicima možemo dočarati kroz divne duhovne pjesme. O kušnjama pjeva fra Marin Karačić u pjesmi *Pustinja*⁴⁸ koja u sebi krije duboka promišljanja o životu:

Jesam li ono što si stvorio, onakav kakvog si me želio,

---

⁴⁰ Papa Band, *Obećana Djevica* (22.II.2023.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=tpqZ7JsbCkc> (1.10.2023.)

⁴¹ Ruah Adonai, *Ja Te Ljubim Kao Marija* (24.XI.2022.), u: https://www.youtube.com/watch?v=_HiC_IMHhK4 (1.10.2023.)

⁴² Sestre Palić, *Reci Marijo* (20.XII.2016.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=OxaJGFMFNdU> (1.10.2023.)

⁴³ Divas, *Svim na zemlji mir veselje* (23.XII.2012.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=w8DjMvx6MIQ> (1.10.2023.)

⁴⁴ Big Band HRT-a ft. Jacques Houdek, *Veselje ti navješćujem* (29.XI.2010.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=1OTdHKryn74> (1.10.2023.)

⁴⁵ Dječji zagrebački gitarski orkestar feat. Lolly, *Djetešće nam se rodilo* (12.I.2021.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=qt-TTcPxyzq> (1.10.2023.)

⁴⁶ Vanna, *Kyrie Eleison* (17.I.2009.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=8f3LQ2iJkbA> (1.10.2023.)

⁴⁷ Marija Husar Rimac ft. zbor Mihovil, *Rijeke žive vode* (3.V.2017.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=v1o7tlzqiNk> (1.10.2023.)

⁴⁸ fra Marin Karačić, *Pustinja* (13.VI.2015.), u: https://www.youtube.com/watch?v=Ysume_iciHI (1.10.2023.)

*Jesam li glas koji daje od sebe sve da Tvoje Ime svijetom odjekuje,
Mnogo toga ne zaslužujem, ali Ti mi sve u ljubavi daruješ,
Koliko srce Tebe žedno je samo Ti to znaš!*

Ljubav i zahvalnost za Isusovu muku, patnju i bol koju je podnio za svakoga od nas na križnom putu, možemo pronaći u pjesmama *O ti cijeno neprocjenjiva*⁴⁹, *Golgota*⁵⁰, *Cjelivat ću Gospodine*⁵¹, *Sveto tijelo*⁵², *Ispred bijele hostije*⁵³, *4. Postaja*⁵⁴, *Kao Marija*⁵⁵, *Zahvali*⁵⁶:

*Zahvali srcem prepunim, zahvali Ocu svetomu,
Zahvali jer ti je dao Isusa, Sina svog.
I sad neka slab kliče: "Ja sam jak",
A siromah: "Ja sam bogat",
Zbog onog što mi Bog učini. Zahvali!*

- Uskrsno vrijeme sa sobom također nosi duhovnu glazbu kojom se može prenijeti uskrsna radost otkupljenja u pjesmama *Moj Otkupitelj je živ*⁵⁷ i *Uskrsnuo je*⁵⁸. U pjesmi *Ostani s nama*⁵⁹ nalazi se jedna od najljepših scena iz Evanđelja (Lk, 24, 13-35), a to je susret dvojice učenika s uskrslim Isusom na putu za Emaus:

⁴⁹ Alan Hržica i Srce Isusovo, *Cijeno neprocjenjiva* (5.II.2013.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=g9o4jY0wVHs> (1.10.2023.)

⁵⁰ Alan Hržica i Srce Isusovo, *Golgota* (27.X.2013.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=QILNA2neRSY> (1.10.2023.)

⁵¹ Gradski pjevački zbor Neuma, *Cjelivat ću, Gospodine* (22.III.2022.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=hXpz7Bko6GY> (1.10.2023.)

⁵² Božja pobjeda, *Sveto Tijelo* (12.VIII.2017.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=wijMORYfqVc> (1.10.2023.)

⁵³ Božja pobjeda, *Ispred bijele hostije* (24.IV.2020.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=eyV6VokwxAg> (1.10.2023.)

⁵⁴ Mirko Jadrić, *Četvrta postaja* (22.IV.2011.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=O0KnPyOgujU> (1.10.2023.)

⁵⁵ Doris Dragović, *Kao Marija* (8.IV.2012.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=nbrBv3oyq4> (1.10.2023.)

⁵⁶ Andrej Grozdanov ft. Franciska Perković, *Zahvali* (31.I.2023.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=6XdhjQebggo> (1.10.2023.)

⁵⁷ Borongajci, *Moj Otkupitelj je živ* (16.II.2020.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=9QmuWdlr7XI> (1.10.2023.)

⁵⁸ Vis Rafael, *Uskrsnuo je* (15.V.2013.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=u8UYSYal6Qo> (1.10.2023.)

⁵⁹ Betlehem, *Ostani s nama* (1.IV.2013.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=O0eXlXvaqxw> (1.10.2023.)

*Dvojica braće išli su tužni što Isus umrije,
Kad priđe Isus uskršli k njima, tuga ih minu u tren.
Ostani s nama, jer večer je, ostani Gospode,
Ostani s nama jer mračni se, ostani Gospodine!*

- Isusove učenike možemo bolje upoznati kroz neke duhovne pjesme. Pjesma *Da mi te sresti*⁶⁰ spominje Petra, Ivana i Magdalenu:

*O, da mi Te sresti na uskršno jutro kao Magdalena
Vratit' Ti osmijeh hrabro k'o Petar stijena
Da mi je priviti glavu na Tvoje grudi nježno kao Ivan
I ostati, Isuse, s Tobom dijelit' taj osjećaj divan.
Svetog Tomu upoznajemo kroz pjesmu *Vjerujem*⁶¹:
Vjerujem, pomози mojoj nevjeri (Mk 9,24)
Nek' Tvoja Riječ me promijeni
Napuni nove mjevove!*

Svetog Petra možemo upoznati kroz pjesmu *Petar*⁶²:

*Ti si Petar stijena na toj stijeni sagradit' ću Crkvu svoju ja
(Mt 16, 18)
Tebi dajem svu vlast, tebe slavit' će puci u vijeku vjekova
Jer ti si Petar stijena tebi predajem ključeve doma Oca mog,
A ti slijedi moj put i reci svima da s tobom je uskršli živi Bog*

Marija Magdalena opisana je u pjesmi *Molitva Magdalene*⁶³:

*Isuse i ja sam Magdalena,
Tvoju ruku molim, digni me iz praha mog
Dodir Tvoje ruke svete nek očisti mladost svu.*

- Duh Sveti se kao treća Božanska osoba naziva još i pticom ljubavi te zauzima posebno mjesto na repertoaru pjesama duhovne glazbe:

---

⁶⁰ Fides, *Da mi Te sresti* (3.X.2009.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=U8FNyl1roGQ> (1.10.2023.)

⁶¹ Vanessa Mioč i Alan Hržica, *Vjerujem* (8.VII.2019.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=Fd938F-dXXs> (1.10.2023.)

⁶² Sperantes, *Petar* (9.IV.2009.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=HXXxXQgsrIU> (1.10.2023.)

⁶³ Vis Signum, *Molitva Magdalene* (17.III.2013.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=uHCNdlpDsX0> (1.10.2023.)

*Duše sveti dobrodošao*⁶⁴, *Duše Sveti dođi s vatrom*⁶⁵, *Duh je Sveti nad nama*⁶⁶:

*Duh je Sveti na nama jer On nas pomaza
Da siromašnima donesemo radosnu vijest
Oslobodit' ćeš nas grijeha
Ovo je dan da naše rane poviješ
Ovo je dan da podigneš slomljene
Ovo je dan: Slavimo te Bože naš!*

ZAKLJUČAK

Glazba i religija su jako blisko povezane i isprepletene, a djetinjstvo je idealno vrijeme za poučavati djecu vjerskim istinama kroz glazbu, jer djeca su najplodnije tlo. Djeca u sebi imaju usađenu prirodnu ljubav prema glazbi te spontano pamte ono što su naučili pjevati. Duhovnim pjesmama učenici mogu izraziti svoje religiozne misli i osjećaje, te one mogu dati novo značenje i obogatiti njihova prijašnja iskustva. Glazba je ponekad utkana u biblijsku priču kako bi djeci bila stvarnija i bliža. Veliki skladatelji često su koristili biblijske priče za svoje oratorije i opere. J. S. Bach sve svoje skladbe posvećuje Bogu: „Sva glazba ne bi trebala imati drugog kraja i cilja osim slave Božje i odmora duše.“⁶⁷ Poučavanje velikih biblijskih istina kroz glazbu oplemenjuje dječju dušu te im pomaže da žive po uzoru na Isusa Krista. Kada se dijete odgaja kroz duhovnu glazbu sa svetim tekstovima, vjerske istine ostavljaju dublji trag u njegovom životu. Trenuci slušanja duhovnih pjesama su dragocjeni biseri u štovanju Boga, stoga svaku minutu na satovima vjeronauka treba planirati tako da daje bogat doprinos životu djece koja, pak, od malih nogu trebaju postati svjesna života djeteta Božjeg. Kad je oratorij *Mesija* prvi put izveden u Londonu, J. F. Handell je dobio komplimente da je lju-

⁶⁴ Emanuela, *Duše Sveti, dobrodošao* (22.I.2018.) u: <https://www.youtube.com/watch?v=KrwqvoCBw7Y> (1.10.2023.)

⁶⁵ Fides, *Duše Sveti dođi sa vatrom* (18. VIII.2010.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=gu2X4limHYg> (1.10.2023.)

⁶⁶ Božja pobjeda, *Duh je Sveti nad nama* (23.V.2021.), u: <https://www.youtube.com/watch?v=o-QjTQzTfRE> (1.10.2023.)

⁶⁷ Usp. Albert Schweitzer, *Johann Sebastian Bach*, Wiesbaden, Breitkopf & Härtel, 1990., 167.

dima pružio plemenitu zabavu, no on je na to odgovorio: „Trebalo bi mi biti žao ako sam ih samo zabavljao. *Želim ih učiniti boljima.*“⁶⁸ Isti zadatak povjeren je svim vjeroučiteljima. Oni vode djecu u njihovom glazbenom iskustvu štovanja Boga i zato ponajprije trebaju prepoznati važnost implementiranja duhovnih pjesama u nastavu vjeronauka. Tako vjeroučitelji zalijevaju sjeme Božje ljubavi i dobrote koje raste u dječjem srcu i imaju udjela u izgradnji Kraljevstva Božjeg.

BIBLE STORIES THROUGH MUSIC

Abstract

Music is an art that brings people closer together and thus helps the development of society as a whole. Music plays a big role in an individual's life, it can awaken joy, sadness, suggest silence, cause respect, wonder or the desire to serve God. Through music, an individual's faith is developed and expressed in a specific way, considering that music and religion are intertwined. Religion expresses much of its feelings, reverence and even doctrine through music as a universal language that transcends national and racial barriers, appeals to young and old, rich and poor, and does not depend on words to touch people's hearts. Music is sometimes woven into the biblical story to make it more real and closer to children, and children have a natural love for beauty in music. Every biblical story can be enriched with spiritual songs that thus become a means of evangelization. The gospel message through music finds its way to people's hearts more easily, thus opening the way for the Holy Spirit to work. Therefore, in religious education classes, it is necessary to encourage students to listen to and sing songs of spiritual content that have their basis in biblical texts. This paper lists examples of spiritual songs that can be implemented in specific topics covered in religious education classes and thus tell students biblical stories through music.

Key words: musical art, spiritual music, religious education, biblical stories.

---

⁶⁸ Edith Lovell Thomas, *Musical Moments in Worship*, The Abingdon Press, Cincinnati, 1935., 4.